

නිකුත් කළේ ආර්ථික පර්යේෂණ දෙපාර්තමේන්තුව

දිනය 2021 මාර්තු මස 04 දින

මුදල් ප්‍රතිපත්ති විවරණය: 2021 මාර්තු - අංක 02

ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව වර්තමාන ලිහිල් මුදල් ප්‍රතිපත්ති ස්ථාවරය අඛණ්ඩව පවත්වා ගැනීම සඳහා කැපවීම යළිත් තහවුරු කරයි

ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ මුදල් මණ්ඩලය 2021 මාර්තු මස 03 වැනි දින පැවති රැස්වීමේ දී ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ නිත්‍ය තැන්පතු පහසුකම් අනුපාතිකය (SDFR) සහ නිත්‍ය ණය පහසුකම් අනුපාතිකය (SLFR), පිළිවෙළින්, සියයට 4.50 සහ සියයට 5.50 ලෙස දැනට පවතින මට්ටමේ පවත්වාගෙන යෑමට තීරණය කළේය. දේශීය සහ ගෝලීය වශයෙන් වන සාර්ව ආර්ථික තත්ත්වයන් සහ අපේක්ෂිත වර්ධනයන් මනාව සලකා බැලීමෙන් අනතුරුව මුදල් මණ්ඩලය මෙම තීරණයට එළඹිණි. මෑතක දී පෞද්ගලික අංශයට සපයන ලද ණය මන්දගාමී වීම සහ ආර්ථිකයේ එලදායී අංශවලට ණය ලබා දීම ප්‍රමාණවත් නොවීම මුදල් මණ්ඩලය නිරීක්ෂණය කළ අතර දේශීය නිෂ්පාදන මත පදනම් වූ ආර්ථික ක්‍රියාකාරකම් යථා තත්ත්වයට පත්වීම සඳහා සහාය වීමට මූල්‍ය පද්ධතිය මගින් එලදායී අංශ සඳහා සක්‍රීයව ණය ලබා දීමේ අවශ්‍යතාව ද අවධාරණය කෙරිණි. තවද, මෑතකදී ඇතැම් වෙළඳපොළ පොලී අනුපාතිකවල ඉහළ යෑම මුදල් මණ්ඩලය විසින් නිරීක්ෂණය කරන ලද අතර, අඩු උද්ධමනයක් පවතින වාතාවරණය තුළ, ආර්ථිකය තිරසාර ලෙස යථා තත්ත්වයට පත්වීමේ සලකුණු පෙන්වන තෙක් අඩු පොලී අනුපාතික ව්‍යුහය අඛණ්ඩව පවත්වාගෙන යෑම සඳහා වූ කැපවීම මුදල් මණ්ඩලය විසින් යළිත් අවධාරණය කරයි.

ප්‍රතිපත්තිමය උත්තේජක ක්‍රියාමාර්ග සහ වැඩිදියුණුවන ව්‍යාපාරික අපේක්ෂා මගින් සහාය ලබමින් ශ්‍රී ලංකා ආර්ථිකය 2021 වසරේ දී සැලකිය යුතු ලෙස යථා තත්ත්වයට පත්වීමක් අපේක්ෂා කරයි

අඩු උද්ධමනයක් පවතින වාතාවරණය තුළ, නිෂ්පාදනය මත පදනම් වූ ආර්ථිකයක් ප්‍රවර්ධනය කිරීමේ රජයේ ආර්ථික දැක්මට මහ බැංකුව ක්‍රියාකාරී ලෙස සහාය වෙමින් සිටී. රට තුළ කොවිඩ්-19 එන්නත්කරණයෙන් තවදුරටත් වර්ධනය වූ ධනාත්මක අපේක්ෂා සහ

ආර්ථික වර්ධනය සඳහා ගනු ලැබූ ප්‍රතිපත්තිවල බලපෑම කෙටි කාලීන හා මැදි කාලීන වශයෙන් ආර්ථිකය යථා තත්වයට පත්වීමට සහාය වනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ.

විදේශීය අංශයේ ක්‍රියාකාරීත්වය ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් සමීපව අධීක්ෂණය කරනු ලැබේ

අපනයන ආදායම අඩු වීමට වඩා ආනයන වියදම සැලකිය යුතු ලෙස අඩු වීමෙහි ප්‍රතිලාභ ලබමින්, 2020 වසරේ දී වෙළඳ හිඟය එක්සත් ජනපද ඩොලර් බිලියන 2.0කින් අඩුවිය. රජය විසින් ගනු ලැබූ ක්‍රියාමාර්ගයන්හි සහාය ලබමින් 2021 වසරේ දී වෙළඳ හිඟය අඩු මට්ටමක පවතිනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ. විදේශ සේවා නියුක්තිකයන්ගේ ප්‍රේෂණ 2020 වසරේ මැද සිට අඛණ්ඩව ඉහළ යමින් සියයට 5.8ක වාර්ෂික වර්ධනයක් වාර්තා කළ අතර 2021 ජනවාරි මාසයේ දී පෙර වසරට සාපේක්ෂව සියයට 16.3කින් තවදුරටත් වර්ධනය විය. දේශීය සහ ගෝලීය කොවිඩ්-19 එන්නත්කරණයන් සමඟ සංචාරක අංශය 2021 වසරේ දී ක්‍රමයෙන් යථා තත්වයට පත් වනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ. විනිමය අනුපාතිකය වරින් වර විචලනයන් වාර්තා කළ අතර විදේශීය විනිමය වෙළඳපොළ තුළ එවැනි විචලනයන් ඇතිවීම සඳහා හේතු වූ අහිතකර සමපේක්ෂණයන් පාලනය කිරීම සඳහා ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් පියවර ගෙන ඇත. එක්සත් ජනපද ඩොලරයට සාපේක්ෂව ශ්‍රී ලංකා රුපියලේ අගය 2020 වසරේ දී සියයට 2.6කින් අවප්‍රමාණය වීමෙන් අනතුරුව 2021 වසරේ මේ දක්වා කාලය තුළ දී සියයට 4.5කින් අවප්‍රමාණය වී ඇත. 2021 ජනවාරි මාසය අවසානය වන විට දළ නිල සංචිත ප්‍රමාණය මාස 3.7ක ආනයන ආවරණයක් සහිතව එක්සත් ජනපද ඩොලර් බිලියන 4.8ක් ලෙස ඇස්තමේන්තු කර ඇත. විදේශ මූල්‍යකරණය සුරක්ෂිත කිරීමේ සාකච්ඡා අඛණ්ඩව ක්‍රියාත්මක වේ. තවද, රජය සහ ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් හඳුන්වාදුන් ක්‍රියාමාර්ගයන්හි සහාය ලබමින්, ණය නොවන විදේශ විනිමය ගලා ඒම් ඉහළ යෑමක් අපේක්ෂා කෙරේ. අහිතකර සමපේක්ෂණයන් මධ්‍යයේ වුවද, 2021 වසරේ මේ දක්වා කාලය තුළ දී රජයේ සියලුම ණය සේවාකරණ වගකීම් නිසි පරිදි සපුරා ඇති අතර, ඉදිරියේදී ද ණය සේවාකරණයේ නොකැළැල් වාර්තාව පවත්වා ගැනීම සඳහා රජය කැපවී සිටී.

2020 වසර ආරම්භයේ සිට ක්‍රියාත්මක කරන ලද මුදල් ප්‍රතිපත්ති ලිහිල් කිරීමේ ක්‍රියාමාර්ග හේතුවෙන් ඉතිහාසයේ මෙතෙක් පැවති අවම පොලී අනුපාතික වාර්තා වී ඇත

මෑත කාලීනව ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් ගනු ලැබූ මුදල් ප්‍රතිපත්ති ලිහිල් කිරීමේ ක්‍රියාමාර්ග සම්ප්‍රේෂණය වීම පිළිබිඹු කරමින්, වෙළඳපොළ තැන්පතු සහ ණය පොලී අනුපාතික සැලකිය

යුතු ලෙස අඩු වූ අතර එමගින් තනි අගයක පවතින පොලී අනුපාතික ව්‍යුහයක් ස්ථාපිත වෙමින් පවතී. බොහෝ වෙළඳපොළ පොලී අනුපාතික ඉතිහාසයේ මෙතෙක් පැවති අවම මට්ටම් දක්වා අඩු වී ඇත. කෙසේ වෙතත්, මුදල් ප්‍රතිපත්ති අපේක්ෂාවන්ට අනුකූල නොවන ලෙස රජයේ සුරැකුම්පත් මත ඵලදා අනුපාතික වැනි ඇතැම් වෙළඳපොළ පොලී අනුපාතික මෑතක දී ඉහළ විචලනයන් පෙන්නුම් කර ඇත. මුදල් වෙළඳපොළෙහි ඉහළ මට්ටමක පවතින අතිරික්ත ද්‍රවශීලතාව සහ මේ දක්වා සිදු කරන ලද ප්‍රතිපත්ති පොලී අනුපාතික පහළ දැමීම් මගින්, ඉතිරිකරන්නන්හට මූර්ත ප්‍රතිලාභ ලබා දෙන අතරම, ස්ථාවර අඩු පොලී අනුපාතික වාතාවරණයක් ඇති කිරීමට අරමුණු කර ඇති බව මහ බැංකුව නැවත අවධාරණය කරයි.

ආර්ථිකය තිරසාර ලෙස යථා තත්ත්වයට පත් කිරීම සහතික කිරීමේ දී ඵලදායී අංශවලට ණය ලබා දීම තීරණාත්මක සාධකයක්ව පවතී

දේශීය ණය ප්‍රසාරණය පිළිබිඹු කරමින්, පුළුල් මුදල් සැපයුම (M_{2b}) අඛණ්ඩව වර්ධනය විය. කෙසේ වෙතත්, වෙළඳපොළ ණය පොලී අනුපාතිකවල සැලකිය යුතු ලෙස අඩු වුවද, ආර්ථිකයේ ඵලදායී අංශ කෙරෙහි සපයන ලද ණය වර්ධනය ප්‍රමාණවත් නොවන බව පෙනේ. අඩු මට්ටමක පවතින ණය පොලී අනුපාතික, ක්ෂුද්‍ර, කුඩා හා මධ්‍ය පරිමාණ ව්‍යවසායකයන් වෙත බැංකු මගින් ප්‍රමුඛතා අංශ වෙත ණය ලබා දීමේ ඉලක්ක හඳුන්වා දීම සහ ආයෝජක විශ්වාසය වැඩිදියුණු වීම මගින් ණය සඳහා ඇති ඉල්ලුම ඉහළ යෑමේ සහාය ලබමින් ඉදිරියේ දී පෞද්ගලික අංශය වෙත සපයන ලද ණය වර්ධනය ඉහළ යනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ. එමෙන්ම ආර්ථික වර්ධනය සඳහා සහාය වන සහ ඵලදායී අංශවලට ණය සැපයීමේ දී ඇතිවන ගැටළු නිරාකරණය කිරීම සඳහා බැංකු ප්‍රජාව සහ අනෙකුත් පාර්ශ්වකරුවන් සමඟ මේ වනවිට සාකච්ඡා කෙරෙමින් පවතී.

2021 වසරේ දී උද්ධමනය අඩු මට්ටමක පවතිනු ඇත

ආහාර මිල ගණන් විචලනය වුවද ආර්ථිකයේ සමස්ත ඉල්ලුම් තත්ත්වයන් පහළ මට්ටමක පැවතීම පිළිබිඹු කරමින්, පාරිභෝගික මිල දර්ශක මත පදනම් වූ මතුපිට උද්ධමනය සහ මූලික උද්ධමනය අඩු මට්ටමක පවතී. දේශීය සැපයුම් තත්ත්වයේ අපේක්ෂිත වැඩිදියුණුවීම් මගින් සහාය ලබමින් වසරේ ඉතිරි කාලය තුළ දී උද්ධමනය අඩු මට්ටමක පවතිනු ඇතැයි අපේක්ෂා කරන අතර, මෙම වැඩිදියුණු වීම් මැදිකාලීනව ඉලක්කගත සියයට 4-6 පරාසයක උද්ධමනය පවත්වා ගැනීමට ද දායක වනු ඇත.

ප්‍රතිපත්ති පොලී අනුපාතික දැනට පවතින මට්ටමේ පවත්වා ගෙන යයි

ඉහත දක්වා ඇති වර්තමාන හා අපේක්ෂිත සාර්ව ආර්ථික ප්‍රවණතා සැලකිල්ලට ගනිමින්, දැනට පවත්නා මුදල් ප්‍රතිපත්ති ස්ථාවරය යෝග්‍ය බව මුදල් මණ්ඩලයේ අදහස විය. ඒ අනුව, ප්‍රතිපත්ති පොලී අනුපාතික, එනම් ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ නිත්‍ය තැන්පතු පහසුකම් අනුපාතිකය (SDFR) සහ නිත්‍ය ණය පහසුකම් අනුපාතිකය (SLFR), පිළිවෙළින්, සියයට 4.50 සහ සියයට 5.50 ලෙස දැනට පවතින මට්ටමේ පවත්වාගෙන යෑමට මුදල් මණ්ඩලය තීරණය කළේය. ආර්ථිකය තිරසාර ලෙස යථා තත්ත්වයට පත්වීමක් පෙන්නුම් කරන තෙක් ණය අනුපාතික අඩු මට්ටමක අඛණ්ඩව පැවතීමේ අවශ්‍යතාව මුදල් මණ්ඩලය අවධාරණය කළේය. තවද, ජාතික ප්‍රතිපත්ති රාමුවට අනුකූලව දේශීය නිෂ්පාදනයට සහාය වීම සඳහා බැංකු මගින් ආර්ථිකයේ ඵලදායී අංශවලට ණය ලබා දීම ඉහළ නැංවීමේ අවශ්‍යතාව මුදල් මණ්ඩලය අවධාරණය කළේය. මහ බැංකුව විසින් දේශීය හා ගෝලීය සාර්ව ආර්ථික සහ මූල්‍ය වෙළඳපොළ ප්‍රවණතා අඛණ්ඩව නිරීක්ෂණය කරන අතර නමුත් උද්ධමන ඉලක්කකරණ රාමුව යටතේ ඉලක්කගත සියයට 4-6 අතර පරාසයක උද්ධමනය පවත්වා ගනිමින් ආර්ථිකය තිරසාර ඉහළ වර්ධන මාවතකට ළඟා වීමට සහාය වීම පිණිස තවදුරටත් නිසි පියවර ගනු ඇත.

මුදල් ප්‍රතිපත්ති තීරණය : ප්‍රතිපත්ති පොලී අනුපාතික සහ ව්‍යවස්ථාපිත සංචිත අනුපාතය නොවෙනස්ව පවතී

නිත්‍ය තැන්පතු පහසුකම් අනුපාතිකය (SDFR)	සියයට 4.50
නිත්‍ය ණය පහසුකම් අනුපාතිකය (SLFR)	සියයට 5.50
බැංකු අනුපාතිකය	සියයට 8.50
ව්‍යවස්ථාපිත සංචිත අනුපාතය (SRR)	සියයට 2.00

තොරතුරු සටහන:

මහ බැංකු අධිපති දේශමාත්‍ය මහාචාර්ය ඩබ්ලිව්. ඩී. ලක්ෂ්මන් මහතාගේ ප්‍රධානත්වයෙන් 2021 මාර්තු මස 04 වැනි දින පෙ.ව. 11.00 ට ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ සන්ථාගාරයේ දී මාධ්‍ය හමුවක් පැවැත්වේ.

මීළඟ මුදල් ප්‍රතිපත්ති නිවේදනය 2021 අප්‍රේල් මස 08 වැනි දින නිකුත් කිරීමට නියමිතය.

ඇමුණුම 1

සංඛ්‍යා සටහන 01: උද්ධමනය

මාසය		ජූලි 20	අගෝ 20	සැප් 20	ඔක් 20	නොවැ 20	දෙසැ 20	ජන 21	පෙබ 21
මතුපිට උද්ධමනය (වාර්ෂික ලක්ෂ්‍යමය % වෙනස)	කො.පා.මි.ද. (2013=100)	4.2	4.1	4.0	4.0	4.1	4.2	3.0	3.3
	ජා.පා.මි.ද. (2013=100)	6.1	6.2	6.4	5.5	5.2	4.6	3.7	-
මූලික උද්ධමනය (වාර්ෂික ලක්ෂ්‍යමය % වෙනස)	කො.පා.මි.ද. (2013=100)	3.2	3.2	2.9	3.0	3.0	3.5	2.7	2.6
	ජා.පා.මි.ද. (2013=100)	4.5	4.6	4.8	4.5	4.5	4.7	4.2	-

මූලය : ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව

සංඛ්‍යා සටහන 02: මුදල් අංශයේ ප්‍රවණතා (තාවකාලික)

දර්ශකය	ප්‍රමාණය (රුපියල් බිලියන)					වාර්ෂික ලක්ෂ්‍යමය % වෙනස				
	සැප් 20	ඔක් 20	නොවැ 20	දෙසැ 20	ජන 21	සැප් 20	ඔක් 20	නොවැ 20	දෙසැ 20	ජන 21
සංචිත මුදල්	891	928	936	964	976	-2.5	2.2	1.9	3.4	4.3
පුළුල් මුදල් සැපයුම (M _{2b})	8,870	9,017	9,136	9,406	9,533	19.2	20.9	22.3	23.4	23.7
ශුද්ධ විදේශීය වත්කම්	(66)	(247)	(281)	(209)	(321)	-151.9	-313.7	-390.1	-308.0	-458.9
ශුද්ධ දේශීය වත්කම්	8,936	9,264	9,417	9,615	9,854	22.1	26.2	27.7	27.8	29.4
රජය වෙත ලබා දුන් ශුද්ධ ණය (අ)	3,982	4,263	4,363	4,548	4,758	45.8	56.2	61.5	62.7	63.1
රාජ්‍ය සංස්ථා සඳහා ලබා දුන් ණය	1,018	1,003	1,011	1,002	1,058	34.8	27.1	25.9	22.5	29.0
පෞද්ගලික අංශය වෙත ලබා දුන් ණය (අ)	5,994	6,054	6,094	6,171	6,197	5.8	6.3	6.2	6.5	6.9
පුළුල් මුදල් සැපයුම (M ₄)	10,860	11,049	11,194	11,462	11,643	17.9	19.5	20.8	21.4	21.6

(අ) සංශෝධිත

මූලය : ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව

සංඛ්‍යා සටහන 03: පොලී අනුපාතික

පොලී අනුපාතික (%)	2020 සැප් අවසානයට	2020 ඔක් අවසානයට	2020 නොවැ අවසානයට	2020 දෙසැ අවසානයට	2021 ජන අවසානයට	2021 පෙබ අවසානයට	2021 මාර් 03 දිනට
ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ ප්‍රතිපත්ති පොලී අනුපාතික							
නිත්‍ය තැන්පතු පහසුකම් අනුපාතිකය	4.50	4.50	4.50	4.50	4.50	4.50	4.50
නිත්‍ය ණය පහසුකම් අනුපාතිකය	5.50	5.50	5.50	5.50	5.50	5.50	5.50
බර්ත සාමාන්‍ය ඒක්ෂණ මුදල් අනුපාතිකය (AWCMR)	4.53	4.53	4.54	4.55	4.55	4.55	4.54
භාණ්ඩාගාර බිල්පත් ඵලදා අනුපාතික (ප්‍රාථමික වෙළඳපොළ)							
දින 91	4.51	4.57	4.64	4.69	4.69	4.90	4.95
දින 182	4.64	4.69	4.76	4.80	4.75	4.99	5.03
දින 364	4.89	4.96	5.00	5.05	4.98	5.09	5.10
ණය අනුපාතික							
බර්ත සාමාන්‍ය ප්‍රමුඛ ණය අනුපාතිකය (AWPR) (සනීපතා)	6.19	5.85	5.83	5.81	5.90	5.76	-
බර්ත සාමාන්‍ය ණය අනුපාතිකය (AWLR)	11.21	10.82	10.55	10.29	10.17	-	-
බර්ත සාමාන්‍ය නව ණය අනුපාතිකය (AWNLR)	8.82	8.73	8.71	8.38	8.37	-	-
තැන්පතු අනුපාතික							
බර්ත සාමාන්‍ය තැන්පතු අනුපාතිකය (AWDR)	6.44	6.23	6.01	5.80	5.58	5.36	-
බර්ත සාමාන්‍ය ස්ථාවර තැන්පතු අනුපාතිකය (AWFDR)	7.90	7.59	7.37	7.14	6.88	6.53	-
බර්ත සාමාන්‍ය නව තැන්පතු අනුපාතිකය (AWNDR)	5.31	5.10	4.96	4.93	5.19	-	-
බර්ත සාමාන්‍ය නව ස්ථාවර තැන්පතු අනුපාතිකය (AWNDFDR)	5.46	5.25	5.07	5.08	5.30	-	-

මූලාශ්‍රය: ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව